

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XIV. Gregorius IX. Archiepiscopo a Mediolan.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

S.

ADjicimus insuper, ut quilibet Archiepiscopus, vel ^a Episcopus, per se, aut per Archidiaconum suum, aut alias honestas, idoneasque personas bis, aut saltem semel in anno propriam parochiam, in qua fama fuerit hæreticos habitare, circumeat, & ibi tres, aut plures boni testimonii viros, vel etiam (si expedire videbitur) totam viciniam jurare compellat, quod si quos ibidem hæreticos sciverit, vel aliquos occulta conventicula celebrantes, seu à communi conversatione fidelium vita & moribus dissidentes, eos Episcopo studeat indicare. Ipse autem Episcopus ad præsentiam suam convocet accusatos, qui nisi se ab objecto reatu purgaverint, vel si post purgationem exhibitam in pristinam fuerint relapsi perfidiam, canonicè ^b puniantur. Si qui verò ex eis juramenti Religionem obstinatione damnabili respuentes, jurare fortè noluerint, ex hoc ipso tanquam hæretici reputentur. Volumus igitur, & mandamus, & in virtute obedientiæ districtè præcipimus, ut ad hæc efficaciter exequenda Episcopi per Dioceses suas diligenter ^c invigilent, si canonicam velint effugere ultionem. Si quis enim Episcopus super expurgando de sua Diocesi hæretici pravitate fermento negligens fuerit, vel remissus, cum id certis indiciis apparuerit, & ab Episcopali officio deponatur, & in locum ipsius alter substituitur idoneus, qui velit, & possit hæreticam confundere pravitate.

NOTÆ.

^{3.} **a** Episcopus.] Cujus præcipuum munus est hæreticos extirpare, hæreticosque punire. Felix Papa epist. 3. ibi: *Fratres horror dilectionem vestram, & obsecror, & moneo, ut quæ debetis, & potestis sollicitudine vigiletis ad investigandos hæreticos.* Sixtus II. epist. 1. ad Gratum Episcop. ibi: *Tuam moneo dilectionem, ut cunctos, quos errare cognoveris, ad Catholicam fidem, & ad unitatem rectè credentium convertere studeas.* Leo Mag. epist. 2. ad Episc. Italia, & 74. vel 76. ad Anatholium Episc. & epist. 80. ad Julian. Episc. Concil. Carthag. can. 124. *Si in matrice, vel in Sede Episcopus negligens fuerit contra hæreticos, admonetur à vicinis Episcopis: & si ab eo die intra sex menses in Provincia sua non conveniat ad unionem Ecclesie Catholice alios, non ei communicetur donec id fiat.* Refert Ant. Aug. in epit. juris lib. 4. tit. 58. & probavi in c. 2. hoc tit. l. 1. C. Theodos. de Relig. Novella 3. Valentini, D. Ambrosius epist. 32. l. Gothofr. in dict. l. 1. Adhuc enim his temporibus Alexandri, & Innoc. non erat Inquisitorum jurisdicção statuta, quæ per sequentes Summos Pontifices concessa, & instituta fuit; nam cum Episcopi cæpissent variis negotiis implicari, Diocesiumque non per se, sed per alios

regere; hæreticique non solum latenter, verum & palam venenum effunderent, oportuit Judices peculiare peritissimos, & Religione præstantes instituere in qualibet Provincia, ut inquirerent, punirentque hæreticos, & de hæresi suspectos; non tamen ideo sublata fuit hæc facultas Episcopis, qui ut ordinarii Inquisitores hæresum simul cum ipsis Inquisitoribus possunt procedere, & in ipsis causis fidei decidendis suffragium decisivum habent; non autem ad pœnam procedere possunt, immò si quam receperunt probationem, tenentur eam Inquisitoribus transmittere. Molina de justitia disp. 28. n. 13. Carena de offic. Inquisit. l. p. tit. 4. §. 3. num. 20. Villaroël. p. 1. regim. Eccles. q. 5. art. 1. De origine autem jurisdicçãois, & officii sanctæ Inquisitionis in genere agunt Paramus de officio sanctæ Inquisit. lib. 1. per totum Salettes to. 1. de mater. Tribun. sanctæ Inquisit. lib. 1. in prologom. de origine sanctæ Inquisitionis, specialiter in Hispaniarum Regnis: eruditè, & late agit Tamayus à Salazar in Martyrol. Hispan. tom. 2. die 29. Aprilis, Thomas Delbene part. 2. de offic. Inquisit. dub. 195. Fragofo tom. 2. de regimine.

b. Puniantur.] Juxta tradita supra in cap. excommunicamus, §. illi autem.

c. Invigilent.] Juxta supra tradita in c. 2. hoc tit.

CAPUT XIV.

Gregorius IX, Archiepiscopo ^a Mediolan.

Sicut in uno corpore. *Et infra:* Cum igitur nonnulli laici prædicare præsumant, & reverendum nimis existat, nè vitia sub specie virtutum subintrent; nos attendentes, quod Doctorum ordo est in Ecclesia Dei quasi præcipuus: mandamus, quatenus cum alios Dominus Apostolos dederit, alios Prophetas, alios verò Doctores, interdicas laicis universis, cujuscunque ordinis censeantur, usurpare officium prædicandi.

NOTÆ.

^a Mediolan.] De Metropoli hac Mediola-

nensi egi in cap. 17. de rescriptis. Hujus textus commentarium dedi supra in cap. cum ex injuncto.

CAPUT